

**«Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ»  
КЕАҚ  
Ғылыми кеңес отырысында  
13.05.2023 ж. № 10 хаттамамен  
БЕКІТІЛДІ**

**D070 – «Экономика»  
білім беру бағдарламалары тобына  
докторантураға түсушілерге арналған  
емтихан бағдарламасы**

**1. Жалпы ережелер.**

1. Бағдарлама «Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарына оқуға қабылдаудың үлгілік қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 31 қазандағы № 600 бұйрығына (бұдан әрі – үлгілік қағидалар) сәйкес жасалды.

2. Докторантураға түсу емтиханы эссе жазудан, докторантурада оқуға дайындығына тест тапсырудан (бұдан әрі – ОДТ), білім беру бағдарламалары тобының бейіні бойынша емтиханнан және сұхбаттасудан тұрады.

<b>Блогы</b>	<b>Балы</b>
1. Эссе	10
2. Докторантурада оқуға дайындық тесті	30
3. Білім беру бағдарламасы тобының бейіні бойынша емтихан	40
4. Сұхбаттасу	20
Барлығы/ өту ұпайы	100/75

3. Түсу емтиханының ұзақтығы – 4 сағат, осы уақыт ішінде оқуға түсуші эссе жазады, докторантурада оқуға дайындық тестінен өтеді, электрондық емтихан билетіне жауап береді. Сұхбаттасу ЖОО қабылдау емтиханының алдында өткізіледі.

**2. Түсу емтиханын өткізу тәртібі.**

1. D070 – «Экономика» білім беру бағдарламалары тобына докторантураға түсушілер проблемалық / тақырыптық эссе жазады. Эссе көлемі – 250-300 сөзден кем болмауы керек.

2. Электрондық емтихан билеті 3 сұрақтан тұрады.

## **Білім беру бағдарламасы тобының бейіні бойынша емтиханға дайындалуға арналған тақырыптар.**

### **«Микроэкономика (жоғары деңгей)» пәні**

**Тақырып 1. Тұтынушының мінез-құлқы. Хикс бойынша және Слуцкий бойынша орнын басу әсері мен табыс әсері.**

Тақырыпшалар: Слуцкий бойынша және Хикс бойынша орнын басу әсері мен табыс әсері. Орнын басу мен табыстың қиылысқан әсерлері. Түзу және қиылысқан әсерлер үшін Слуцкий теңдеуі

**Тақырып 2. Тұтынушының ұтысы. Табыстың орны толтырылған және эквивалентті өзгеруі.**

Тақырыпшалар: Орны толтырылған сұраныс. Анықтамасы, экономикалық мағынасы, қолдану аясы. Маршалл бойынша және Хикс бойынша нарықтық сұраныс. Ерекшелігінің экономикалық мағынасы. Табыстың эквивалентті және орны толтырылған өзгеруі.

**Тақырып 3. Анықталғанға артықшылық беру теориясы. Нарықтық сұраныс.**

Тақырыпшалар: «Анықталғанға артықшылық беру» түсінігі. Анықталғанға артықшылық берудің әлсіз аксиомасы. Экономикалық мағынасы. Оның бұзылу жағдайлары. Бағалар индексі, сапа индексі (Пааше, Лайспереса, тұтынушының жиынтық шығындары) және олардың анықталғанға артықшылық беру теориясымен байланысы. Өмір сүру деңгейі мен үкіметтің әлеуметтік бағдарламаларын бағалау үшін анықталғанға артықшылық беру теориясын қолдану.

**Тақырып 4. Өндірістік функциялар және ғылыми-техникалық прогресс.**

Тақырыпшалар: Өндірістік функциялар аксиомасы. Өндірістің бір және екі факторларының жалпы, орташа және шекті өнімінің өзгеруге қатынасы. Өндірістік функциялардың негізгі түрлері: Кобба-Дуглас, Леонтьев, сызықтық, CES. Пайданы максималдау мәселелері ретіндегі және шығындарды минималдау мәселелері ретіндегі фирманың тепе-теңдігі. Фирманың салыстырмалы статикасы. Фирманың ұсыныс функциясы. Шығындар функциясы. Фирманың қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді траекториясы. Өндірістің ұлғаюының оңтайлы жолы. Техникалық прогресс түрлері: бейтарап, капиталды-интенсивті, еңбек-интенсивті. Шығындармен және фактордың өнімділігінің қатынасы.

**Тақырып 5. Жетілмеген бәсекелестік жағдайындағы нарықтық өзара қарым-қатынас.**

Тақырыпшалар: Жетілген бәсеке. Қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді кезеңдегі фирмалар мен жалпы нарық үшін пайданы максималдау шарттары. Салаларда әрекет ететін фирмалар санын анықтау үшін масштабы әсерінің ролі. Монополия. Монополистік салық салу: әр түрлі варианттар. Қоғамның монополиядан жоғартқаны. Табиғи монополияның проблемалары. Көпөнімді және көпзауытты монополистік: зауыттардың санын және өзара алмастырушы және өзара толықтырушы тауарлар өндірісі кезіндегі өнімдерді оңтайлы таңдау. Бағалық дискриминация. Монополистік бәсекелестік. Ұзақ мерзімді кезеңдегі фирма мен салалардың тепе-теңдік жағдайы.

**Тақырып 6. Фирманың нарықтағы стратегиялық мінез-құлқы.**

Тақырыпшалар: Олигополия: аналитикалық модельдер. Сандық бәсекелестік және бағалық бәсекелестік. Курно моделі. Бірыңғай өнімдермен Бертран моделі. Картель: Ұзақ мерзімді кезеңдегі тұрақтылық проблемалары. Олигополия: ойындар теориясы. Негізгі түсініктер: ойындар стратегиясы, басым стратегия, Нэш тепе-теңдігі, таза және аралас

стратегиялар. Қолданбалы проблемаларды талдау және шешу үшін ойын жағдайларын қолдану. Применение игровых ситуаций для анализа и решения прикладных проблем. Баға стратегиясы. Жаңа фирманың нарыққа шығу қаупі. Бағалық соғысу стратегиясы. Ойындар және сыртқы әсерлер. Сақтандыру ойындары.

### **Тақырып 7. Жалпы экономикалық тепе-теңдік және қоғамдық әл-ауқат.**

Тақырыпшалар: Бәсекелестік тепе-теңдігінің жеке даралығы мен тұрақтылық жағдайы. Әл-ауқаттылық теоремасы. Вальрас заңы. Айырбастау экономикасы үшін тұтынушылардың жалпы тепе-теңдігі. Шартты қисық тұжырымы. Монополия жағдайындағы тепе-теңдік. Өндірістің қос факторымен және қос тауарлармен экономикадағы өндірушілердің жалпы тепе-теңдігі. Тиімділік және әділеттілік. Табысқа салық салу үшін әл-ауқаттылық теориясын қолдану. Әлеуметтік тепе-теңдікті бағалау. Табыстар қисығы. Лоренц қисығы. Джини коэффициенті. Әлеуметтік тепе-теңдік проблемаларын шешудегі мемлекеттің ролі. Қоғамның әлеуметтік таңдау.

### **Тақырып 8. Сыртқы сауда микроэкономикасы.**

Тақырыпшалар: Еңбектің халықаралық бөлінуі. Риккардо моделі. Тұрақты, төмендеген және өсетін еңбек өнімділігі. Хекшер-Олин моделі. Біркелкі технологиялар кезіндегі мамандандыру ролі. Тауар айырбасы қисығын жасау. Шағын мемлекет пен ірі мемлекеттегі қоғамдық әл-ауқатқа импорттық баж салығын енгізудің әсері. Мемлекеттің кедендік одаққа енуі салдарын жекелей және жалпы талдау. Валюталық нарықта баға қою.

## **3. Пайдаланылған әдебиеттер тізімі.**

### **Негізгі:**

1. Микроэкономика (продвинутый уровень): учебное пособие / В.Ф. Юкиш. – М.: МАДИ, 2018. – 216 с.
2. Hal R. Varian Intermediate Microeconomics. A modern approach. 7<sup>th</sup> edition. P. 773.
3. Деньгов, В.В. Микроэкономика. В 2 т.: учебник для бакалавриата и магистратуры / В.В. Деньгов. – М.: ЮРАЙТ, 2017. – 410 с
4. Маховикова, Г.А. Микроэкономика. Продвинутый курс: учебник и практикум для магистров / Г.А. Маховикова, С.В. Переверзева. – М.: ЮРАЙТ, 2017. – 332 с.
5. Черемных, Ю.Н. Микроэкономика. Продвинутый уровень / Ю.Н. Черемных. – М.: НИЦ ИНФРА-М, 2017. – 844 с.
6. Джейли Д.А. Микроэкономика: продвинутый уровень / Д.А. Джейли, Ф.Дж. Рени. – 2-ое издание. М.: Издательский дом: ГУ ВШЭ, 2016 -720с.
7. Мухамедиев Б.М. Микроэкономика. - Алматы: Алматы: Қазақ университеті, 2011.
8. N.G. Mankiw Principles of Microeconomics. 4<sup>th</sup> Edition. Publisher: Thompson South-Western. 2006 P.533

### **Қосымша:**

1. Тарануха Ю.В. Микроэкономика. Учебник. 408 с., 25,5 п.л., КноРус Москва. 2019 г.
2. Пиндайк Р., Рубинфельд Д. Микроэкономика. - М.: Дело, 2001.
3. Симкина Л., Корнейчук Б. Микроэкономика. - С.-П.: Питер, 2002.
4. Малкина М.Ю. Микроэкономика. Практикум: учебное пособие / М.Ю. Малкина. – М.: НИЦ ИНФРА-М, 2018. – 176 с.
5. Michael Baye, Jeff Prince Managerial Economics & Business Strategy (McGraw-hill Series Economics) 9th Edition. Publisher: McGraw-Hill Education; 9th edition (December 2, 2016). P. 576.
6. Microeconomics (Quickstudy: Business) Lam Crds Edition. Publisher : QuickStudy; Lam Crds edition (May 31, 2009). 6 pages.

7. Paul Krugman, Robin Wells Microeconomics Fifth Edition. Microeconomics (Quickstudy: Business) Lam Crds Edition. P.688.

## «Макроэкономика (жоғары деңгей)» пәні

### **Тақырып 1. Уақытаралық таңдау теориясы.**

Тақырыпшалар: Тұтынудың кейнсиандық теориясы. Тұтынудың қарапайым функциясы. Одан шығатын салдар. И.Фишердің уақытаралық таңдау теориясы. Уақытаралық бюджеттік шектеу. Уақытаралық қалау. Оңтайлы уақытаралық таңдау. Тұтынуға табыс пен пайыздық қойылымның әсер етуі.

### **Тақырып 2. Жиынтық сұраныс: инвестициялар.**

Тақырыпшалар: Инвестициялардың кейнсиандық моделі. Жалпы инвестициялар және таза инвестиция. Капиталдың табиғи қорының өзгеруі. Жобаның таза келтірілген құны. Жобаның ішкі келтірілген құны. в Кейнсиандық моделдегі инвестицияның функциясы. Инвестицияның неоклассикалық моделі. Өндірістік функция және капиталдың шекті өнімі. Фирманың инвестициялық шешімдері. Капиталдың оңтайлы деңгейі және инвестицияның сәйкес деңгейі. Тобиннің Q-теориясы.

### **Тақырып 3. Классикалық теориядағы жиынтық сұранысты талдау.**

Тақырыпшалар: Жиынтық сұранысты анықтау. Еңбектің шекті өнімі және нақты жалақы. Еңбек нарығы. Фирманың еңбекке сұраныс функциясы. Үй шаруашылығының еңбек ұсынысы. Классикалық теориядағы жиынтық ұсыныс. Жалақының икемділігі. Жиынтық ұсыныс қисығының тұжырымы.

### **Тақырып 4. Кейнсиандық теориядағы жиынтық ұсыныс.**

Тақырыпшалар: Жалақының қатысты бұлтартпастығы кезіндегі жиынтық ұсыныс қисығының тұжырымы. Шекті кейнсиандық шарт. Микроэкономика бағдарымен жиынтық ұсыныс. Кейнсиандық және неоклассикалық үлгілерді теңестіру.

### **Тақырып 5. Экономикалық циклдар. Импульстардың таратылуы.**

Тақырыпшалар: Макроэкономикалық ауытқу. Атақты экономикалық циклдар. Мультипликатор-акселератор қарым-қатынас моделі. Циклдық ауытқу түрлері. Стохастикалық ауытқулар. Нақты іскерлік циклдар. Икемді бағалар. Импульстарды тарату арнасы: табиғи капиталды өзгерту арқылы және еңбек ұсынысын өзгерту арқылы. Уақыт бойынша еңбек орнын ауыстыру. Еңбек өнімділігі және экономикалық өсу. Экономикалық конвергенция.

### **Тақырып 6. Ашық экономикадағы макроэкономикалық саясат.**

Тақырыпшалар: Ашық экономикадағы игілік нарығы тепе-теңдігі. IS және LM қисығы және олардың жылжуы. Әлемдік пайыздық қойылым. Тіркелген айырбас курсымен шағын ашық экономика. Капиталдың жетілген тұрақтылығы (мобильділігі). Тепе-теңдік. бюджетті-салықтық саясат, ақшалай-несиелік саясат әсері. Валютаның девальвациясы. Капитал қозғалысы жағдайындағы бюджетті-салықтық саясат және ақша-несиелік саясат. Ашық экономикадағы мемлекеттің экономикалық саясатының тиімділігі. Макроэкономикадағы бюджет тапшылығы және мемлекеттік қарыз. Макроэкономикалық саясатты жүзеге асыру мәселелері.

### **Тақырып 7. Макроэкономикалық саясат теориясы.**

Тақырыпшалар: Мақсатты көрсеткіштер және құралдар. Тинберген моделі. Монетаризм және кейнсиандық. Анықталмағандық жағдайындағы экономикалық саясат

құралдарын таңдау. Бейімделген күтулер. Еңбек нарығы. Күтілген және болжанбаған инфляция мен нақты жалақы. Рационалды күтімдер. Экономикалық саясат теориясын Р.Лукас сынауы. Мемлекеттік бюджеттің жеткіліксіздігі. Үкіметтің бюджетті шектеуі. Бюджеттік жетіспеушілікті қаржыландыру әдістері. Бюджет жетіспеушілігі және инфляция. Сеньораж. Инфляциялық салық.

### 3. Пайдаланылған әдебиеттер тізімі.

#### Негізгі:

1. Макроэкономика (продвинутый уровень). Бродский Б.Е. Курс лекций. – Магистр, 2019. – 336 с.
2. Высшая макроэкономика. Дэвид Ромер. Учебное пособие. – Изд.дом Высшей школы экономики, 2016. – 855 с.
3. Мэнкью, Н. Макроэкономика / Н. Мэнкью, М. Тейлор. - 2-е изд.. - СанктПетербург [и др.] : Питер, Питер Пресс, 2016. - 559 с.
4. Макроэкономика: практикум: основные понятия, формулы, тесты, задачи, проблемы, литература / Финансовый университет при Правительстве Российской Федерации. - Москва: Норма: Инфра-М, 2016. - 399 с.
5. Розанова Н.М. Макроэкономика. Продвинутый уровень. Учебник для магистров. Т.2. М.: Юрайт, 2016.
6. Мухамедиев Б.М., Дуламбаева Р.Т., Рахматуллаева Д.Ж. Макроэкономика. - Алматы: Қазақ университеті, 2011.
7. Макроэкономика: учебник для бакалавриата и специалитета / С. Ф. Серегина [и др.]; под редакцией С. Ф. Серegiной. — 3-е изд., перераб. и доп. — Москва : Издательство Юрайт, 2018. — 527 с.
8. Сакс, Дж. Д. Макроэкономика. Глобальный подход: Пер. с англ. / Джеффри Д. Сакс, Фелипе Ларрен Б. - М.: Акад. нар. хоз-ва при Правительстве Рос. Федерации: Дело, 2018. - 847 с.
9. Агапова, Т.А. Серегина С.Ф. Макроэкономика. М.: Дело и Сервис, 2004.
- 10.Тарасевич Л. С, Гальперин В. М., Гребенников П. И., Леусский А. И. Макроэкономика. - СПб: ПИТЕР, 2006.
- 11.Вымятина Ю.В., Борисов К.Ю., Пахнин М.А. Макроэкономика: учебник и практикум для бакалавриата и магистратуры. В 2 частях. М.: Юрайт, 2016.
12. Carlin W., Soskice D. Macroeconomics: Institutions, Instability, and the Financial System. Oxford: Oxford University Press, 2014.
13. John Maynard Keynes The General Theory of Employment, Interest, and Money. Stellar Classics, 2016

#### Қосымша:

1. Антипина, О. Н. Макроэкономика: учебник / О. Н. Антипина, Н. А. Миклашевская, А. А. Никифоров. - Москва: Дело и сервис, 2017. - 489 с.
2. Долан, Э. Д. Макроэкономика / Общ. науч. ред. Б. С. Лисовика, В. В. Лукашевича, М. Б. Ярцева; Пер. с англ. В. В. Лукашевича, М. Б. Ярцева, Е. Б. Ярцевой. - СПб.: АО "Санкт-Петербург оркестр": АОЗТ "Литера плюс", 2018. - 405 с
3. Абель Э. Макроэкономика: учебник для слушателей, обучающихся по программе "Мастер делового администрирования": [перевод с английского] / Эндрю Абель, Бен Бернанке. - 5-е изд.. - Санкт-Петербург [и др.] : Питер, Мир книг, 2018. - 762 с.
4. Лукас Р.Э. Лекции по экономическому росту. – М.: Изд-во Института Гайдара, 2017.
5. Киреев, А. П. Международная макроэкономика / Алексей Киреев. - Москва: Международные отношения, 2018. - 591 с.
6. Dirk Krueger. Quantitative Macroeconomics: An Introduction. - USA, 2007.

7.Кругман П.Р., Обстфельд М. Международная экономика. Теория и политика: Учебник для вузов. М.: Экономический факультет МГУ, ЮНИТИ, 1997.

8. Киреев А. Прикладная макроэкономика. Учебник. - М.: Международные отношения, 2006.

9. Де Фрей М. История макроэкономики: от Кейнса к Лукасу и до современности. М.: Издательский дом «Дело» РАНХиГС, 2019.

## «Эконометрика (жоғары деңгей)» пәні

### **Тақырып 1. Классикалық регрессиялық модель.**

Тақырыпшалар: Көптік сызықтық регрессия. Модель жазбасының матрицалық формасы. Кіші квадраттар әдісімен регрессия коэффициенттерін бағалау. Геометриялық интерпретация. Классикалық модельдің болжамы. t-статистика бойынша регрессия коэффициенттерінің мәнін тексеру. Регрессия теңдеуі сапасын бағалау. Коэффициенттерге сызықтық шектеулер. Чоу тесті. Ауыспалылар қателіктерінің салдарын талдау. Кездейсоқ корреляция.

### **Тақырып 2. Көптік регрессияның әр түрлі көріністері.**

Тақырыпшалар: Мультиколлинеарлық салдарлары және олардың ескіру әдістері. Жалған ауыспалылар. Регрессияның сызықтық емес модельдері. Логарифмдік, жартылай логарифмдік, дәрежелік модельдер. Кері функция. Эконометрикалық модельдер формаларын таңдау. Ауыспалыларды өзгерту. Стохастикалық регрессорлар. Инструменталды ауыспалылар әдісі. Гетероскедастикалықты табу үшін тестілер. Гетероскедастикалықты түзету әдістері. Уайт формасындағы стандарты қателер. Есептелген ең кіші квадраттар әдісі. Кіші квадраттардың жалпылама әдісі. Кездейсоқ шамалардың автокорреляциялануы. Автокорреляцияның ескіру әдістері.

### **Тақырып 3. Максималды ақиқат әдісі.**

Тақырыпшалар: Ақиқат функциясы максималды ақиқат қағидасы бойынша көптік сызықтық регрессия моделінің коэффициенттерін және кездейсоқ шамалар дисперциясын бағалау. Кіші квадраттар әдісімен салыстыру. Бағалардың әділеттілігі. Бинарлы таңдаулар моделі. Logit–моделі және probit–моделі. Модельдер параметрлерін бағалау.

### **Тақырып 4. Біруақытты теңдеулер жүйесі.**

Тақырыпшалар: Модельдердің құрылымдық және келтірілген нысандары. Модельдер ерекшелігінің мәселелері. Кіші квадраттардың жанама әдісі. Инструменталды ауыспалылар. Кіші квадраттардың екі қадамдық әдісі.

### **Тақырып 5. Динамикалық авторегрессиялық модельдер**

Тақырыпшалар: Таратылған кешеуілдер моделі. Авторегрессиялық модель. Кешеуілдеулердің пайда болу себептері. Ақша ұсынысы және баға деңгейі. Медиандық кешеуілдеу және орта кешеуілдеу. Кешеуілдеулің операторы. Модельдің операторлық формасы. Кеңістіктік лаг туралы түсінік. Кеңістіктік салмақтар. Кеңістіктік статистика. I Моран статистикасы. SAR және SARIMA модельдері Кеңістіктік модельдерді бағалау әдістері.

### **Тақырып 6. Стационарлық процестер**

Тақырыпшалар: Тұрақтылық (стационарность). Тұрақтылық және тұрақсыздық процестерінің мысалдары. Кездейсоқ ауытқу. Кездейсоқ адасушылық. Трендтер. Мерзімділік. Себеп-салдарлы әр түрлілікті алу. Тұрақтылыққа мәліметтерді тексеру. Автокорреляциялық

функция. Кездейсоқ автокорреляциялық функция. Бірлік түбірге тесттер. Дики-Фуллердің үлкейтілген тесті. Автокорреляциялық процесс. Өзгермелі орташа моделі. Өзгермелі орташаның авторегрессиялық процесі. Интеграцияланған процесс.

### **Тақырып 7. Уақыт қатарларының көпфакторлы модельдері.**

Тақырыпшалар: Бірнеше ауыспалыларды біруақытта талдау. Векторлы авторегрессия моделі. Идентификация мәселесі. Бағалау. Грэнжер бойынша келісілгендікті талдау. Импульстік қайтарым функциясы. Энгл-Грэнжер тесті. Коинтеграция. Коинтеграциялаушы вектор. Жалпы трендтер. Иохансен тесті. Қателерді түзеу моделі.

### **3. Пайдаланылған әдебиеттер тізімі.**

#### **Негізгі:**

1. Тимофеев В. С., Фаддеенков А. В., Щеколдин В. Ю. - ЭКОНОМЕТРИКА 2-е изд., пер. и доп. Учебник для академического бакалавриата - М.:Издательство Юрайт - 2019 – 328 с.
2. Эконометрика - 2: продвинутой курс с приложениями в финансах: Учебник / С.А. Айвазян, Д. Фантаццини; Московская школа экономики МГУ им. М.В. Ломоносова (МШЭ). - М.: Магистр: НИЦ ИНФРА-М, 2017. - 944 с.
3. Елисеева И.И. Эконометрика: учебник для магистров. – М.: Юрайт, серия “Магистр”, 2016. – 453 с.
4. Мухамедиев Б.М. Эконометрика и эконометрическое прогнозирование. - Алматы: Қазақ университеті, 2011. - 250 с.
5. Милевский А.С. Эконометрика. Продвинутой уровень.: Учебное пособие. – М.: РУТ (МИИТ), 2017. – 207 с.
6. Кремер Н.Ш. Эконометрика: учебник для вузов /Н.Ш.Кремер, Б.А. Путко; под ред. проф. Н.Ш.Кремера.–М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2017.
7. Афанасьев В.Н. Анализ временных рядов и прогнозирование: учебник/ В.Н. Афанасьев, М.И. Юзбашев. - М.: Финансы и статистика, 2019.
8. Тихомиров Н.П., Дорохина Е.Ю. Эконометрика. - М.: Экзамен, 2003.
9. В.П. Носко Эконометрика. В двух книгах. Книга 1.Академический учебник, 2017. С.696.
- 10.С.А. Айвазян, Эрнст Р.Берндт Практика эконометрики. Классика и современность. Зарубежный учебник. Юнити, 2018. С. 868.

#### **Қосымша:**

1. Черникова А.Е. Эконометрика (продвинутой уровень) Омск: СиБАДИ, 2018. – 41 с.
2. Wooldridge, J. Introductory Econometrics. A modern approach, 5th edition / J. Wooldridge. –Michigan State University: South-Western Cengage Learning, 2017. – 909 p.
3. Wooldridge, J. Econometric Analysis of Gross Section and Panel Data / J. Wooldridge. – Cambridge, MA: MIT Press, 2016. –741 p.
4. Красе М.С. Математика для экономистов/ М.С. Красс, Б.П. Чупрынов. - СПб.: Питер, 2016
5. Салин В.Н. Курс теории статистики для подготовки специалистов финансово-экономического профиля: учебник/ В.Н. Салин, Э.Ю.Чурилова. - М.: Финансы и статистика, 2017.
6. Кобелев Н.В. Практика применения экономико-математических методов и моделей: учеб.-практ. пособие/ Н.В. Кобелев. -М.: ЗАО «Финстатинформ», 2019.
7. Практикум по эконометрике. Под ред. Елисеевой И.И. - М.: Финансы и статистика, 2001.
8. Козлов А.Ю., Шишов В.Ф. Пакет анализа М8 EXCEL в экономико-статистических расчетах -М.: ЮНИТИ, 2003.

## «Зерттеу әдіснамасы» пәні

### **Тақырып 1. Зерттеу және ғылыми әдіс.**

Тақырыпшалар: Жаңа білім алуға бағытталған әдіснамалық және жүйелік тәсіл. Объективті деректерге негізделген ғылыми білім. Жоспарланған ғылыми зерттеу. Эмпирикалық деректердің жинақталуы. Ғылыми әдіс барлық ғылыми зерттеулердің негізі ретінде. Зерттеу қағидалары мен әдістерінің жиынтығы. Зерттеудің сенімді нәтижелері. Эмпирикалық тәсіл. Бақылау. Гипотезалар. Тәжірибелер. Талдау. Репликация.

### **Тақырып 2. Ғылыми зерттеулердің мақсаттары.**

Тақырыпшалар: Ғылыми зерттеулердің мақсаттары кең мағынада. Екі немесе одан да көп айнымалылардың өзара байланысы туралы негізделген тұжырымдар. Ғылыми зерттеудің үш негізгі мақсаты: сипаттау, болжау және түсіну / түсіндіру. Сипаттама - қызығушылық тудыратын құбылыстарды анықтау, жіктеу немесе санаттау процесі ретінде. Сапалық және сандық зерттеулер.

### **Тақырып 3. Зерттеу дизайнын таңдау**

Тақырыпшалар: Зерттеу әдістерінің жіктелуі. Кабинеттік және далалық зерттеулер. Алдын-ала және қорытынды зерттеулер. Қорытынды: сипаттамалық және эксперименттік (себеп-салдарлық) зерттеулер. Көлденең және бойлық зерттеулер. Бірнеше және жеке зерттеулер. Зерттеу мәселелері мен сұрақтары.

### **Тақырып 5. Таңдауды жоспарлау**

Тақырыпшалар: Алдын-ала зерттеу жоспарын құру. Іріктеуді жоспарлау. Бас жиынтықтан іріктемені қалыптастыру. Іріктеу процесі. Үлгі түрлері. Үлгі мөлшері. Бас популяцияның кіші тобы ретінде іріктеу. Іріктеу VS бас жиынтық. Ықтималдылығы жоқ іріктеу. Ықтималды іріктеу.

### **Тақырып 6. Екінші деректерді пайдалану**

Тақырыпшалар: Қайталама деректер. Екінші және бастапқы деректердің айырмашылығы. Екінші деректердің артықшылықтары мен кемшіліктері. Екінші деректердің әртүрлі дерек көздері. Екінші деректерді пайдалану. Екінші деректердің жариялануы. Компьютерлендірілген мәліметтер базасы. Технологиялардың зерттеу жүргізуге әсері: big data. Екінші деректерді пайдалануға қатысты этикалық мәселелер.

### **Тақырып 7. Зерттеудің сапалы әдістері**

Тақырыпшалар: Сапалы мәліметтерді жинақтау. Деректерді сапалы талдаудың негізгі мәселелері. Зерттеудің сапалы әдістерінің белгілері. Сапалы зерттеулердің қолданылу аясы. Талдау үшін сапалы деректерді дайындау. Деректерді сапалы талдаудың компьютерлік әдістерін қолдану. Фокус-топтың негізгі мақсаты. Зерттеушіні қызықтыратын мәселелер бойынша ақпарат алу. Фокус-топ ортасын жобалау. Фокус-топты жүргізу тәртібі. Терең сұхбат.

### **Тақырып 8. Зерттеудің себеп-салдарлық жоспары: эксперимент.**

Тақырыпшалар: Себептіліктің ғылыми мәні. Себептілік жағдайлары. Екі айнымалы арасындағы себеп-салдарлық байланыс. Ілеспе вариация. Айнымалылардың пайда болуының уақыттық тәртібі. Басқа ықтимал себеп факторларының болмауы.



### 3. Пайдаланылган әдебиеттер тізімі.

#### Негізгі:

1. Marczyk G., DeMatteo D., Festinger D. Essentials of Research Design and Methodology. Hoboken, New Jersey: John Wiley & Sons, Inc., 2020. – 305p.
2. Flick U. Introducing Research Methodology. 3rd ed. Freie Universität Berlin, Germany: SAGE Publications, 2020. - 416 p.
3. Tan W. Research Methods. A practical Guide for students and researchers. London: World Scientific, 2018.
4. Salkind N. Exploring research. 9th ed. Kansas: Pearson Education Limited, 2018.
5. Jilcha Sileyew K. Research Design and Methodology // Cyberspace. 2020.
6. Малхотра Н. Маркетинговые исследования. Москва: Издательство: Вильямс, 2016. – 1184 с.
7. Методология и методы научных исследований в экономике и менеджменте [Текст]: пособие для вузов / Завьялова Н.Б., Головина А.Н., Завьялов Д.В., Дьяконова Л.П., Мельников М.С. и др.; под ред. Н. Б. Завьяловой, А.Н. Головиной – Москва- Екатеринбург:, 2014. – 282 с.

#### Қосымша:

1. Russell, B. Qualitative consumer & marketing research/ Belk Russell, Fischer Eileen, V.Kozinets Robert.- London: SAGE, 2013.- 234 p.
2. McDaniel, C. Marketing research/ C. McDaniel, R. Gates. - 10<sup>th</sup> edition.- USA: Wiley, 2014.- 783 p.
3. Chirchill, G.A. Marketing Research: Methodological Foundations / G.A. Chirchill.- 7<sup>th</sup> edition.- Orlando: The Dryden Press, 1999.- 401 p.
4. Gupta, S.L. Marketing Research / S.L Gupta. - New Delhi: Excel Books, 2004. - 600 p.